

KRONIKA

1967 m. vasario mėn. 18 d. Vilniuje įsteigta Lietuvos Draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis Indijos sekcija. Narių steigėjų susirinko 28, o metų pabaigoje iš viso narių buvo 35. Sekcijos uždavinys yra supažindinti Lietuvos visuomenę su senosios ir naujosios Indijos literatūra ir kultūra, o Indijos visuomenę su lietuvių kultūros laimėjimais.

1967 metais buvo perskaitytos 8 paskaitos, jų tarpe paskaita apie vėdus (R. Mironas ir A. Poška), apie indų epą ir meną (R. Mironas ir J. Trinkūnas). Sekcijos nariams buvo praversti seminariniai užsiėmimai, kur išryškėjo didžiulis Lietuvos jaunimo susidomėjimas Indijos kultūriniu palikimu. Įvyko literatūriniai skaitymai (Pančatantras, vedai, Narajanas). Paminėta Vydūno, žymaus indų kultūros bičiulio, 100 metų gimimo sukaktis.

Į kai kuriuos sekcijos susirinkimus gausiai atsilankė Vilniaus visuomenė.

* * *

Istorijos ir filologijos fakulteto klasikinės filologijos katedros vyr. dėstytojas Benediktas Kazlauskas 1967 m. vasario mėn. 14 d. Istorijos ir filologijos fakulteto Filologijos mokslinėje taryboje viešai apgynė kand. disertaciją tema „Euripidas ir jo tragedija „Medėja“. Atsižvelgdamas į didelę tragedijos reikšmę, disertantas „Medėją“ išvertė į lietuvių kalbą. Su įvadu ir komentarais „Vagos“ leidykla ją išleido 1960 metais. Problemos, kurios tiek Euripido asmenybės tiek ir jo kūrybos atžvilgiu buvo įvairios ir prieštarinčios, B. Kazlauskas paskyrė savo disertaciją, susidedančią iš įvado, 8 skyrių ir turinčią 294 psl. Disertantas parodė joje kitų tyrinėtojų prieštaravimus, išskėlė ir stengėsi įrodyti savo tezes.

* * *

1967 m. gegužės 24–26 d. Vilniaus Valstybiniame Kapsuko universitete buvo sukviesta platesnė konferencija germanų, romanų ir klasikinės filologijos klausimams aptarti.

Klasikinės filologijos klausimus nagrinėjo ketvertas Vilniaus universiteto darbuotojų ir penketas svečių iš Leningrado ir Lvovo. Pranešimai lietė įvairias temas: greta teoretinių antikinės literatūros klausimų kai kurie pranešėjai aiškino vertimo į naujas kalbas teoriją, gvildeno vieną kitą lotynų kalbos dėstymo metodikos aspektą, stengėsi atskleisti tą įtaką, kurią antikinė literatūra turėjo XVI—XVII a. lietuvių literatūrai.

Lvovo universiteto docentas J. Kobovas perskaitė turiningą pranešimą apie „Sofistų lingvistinius tyrinėjimus“. Pranešėjas įrodė, kad sofistai kreipė akis į žmogų ir jo dvasinę kūrybą: jie domėdavosi dialektika ir retorika, kalba ir literatūra, etika ir politika.

VVU doc. J. Dumčius kalbėjo apie „Graikų V a. pr. m. e. tragedijos didaktiškumo problemą“. Autorius stengėsi išaiškinti, dėl ko iškyla toji problema ir kokio ji pobūdžio. Po pranešimo kilusioje diskusijoje buvo pareikštos dvi priešingos nuomonės: Leningrado universiteto doc. J. M. Borovskis manė, jog čia jokios problemos nėra, kad doc. J. Dumčiaus ilgos graikų tragedijų apžvalgos esančios nereikalingos. Priešingai, Lvovo universiteto doc. J. Kobovas rėmė pranešėjo tezę, manydamas, jog doc. J. Dumčiaus pranešimas yra gerai argumentuotas ir liečiąs svarbų graikų tragedijos klausimą.

Lvovo universiteto doc. J. I. Skorobogatas pranešime, kurį perskaitė to paties universiteto doc. J. Kobovas, nagrinėjami „Graikiški žodžiai Plauto komedijose „Dvyniai“, „Pirklys“ ir „Karys Pagyrūnas“. Autorė rūpestingai surinktą Plauto komedijų medžiagą sugrupavo atskiromis klasmėmis, stengėsi įrodyti graikų kalbos įtakos lotynų kalbai didėjimą. Skorobogata padarė išvadą, jog „Plautas labai laisvai pasinaudojo graikų kalbos išraiškos priemonėmis“.

Įdomių ir originalių minčių pareiškė Lvovo Medicinos instituto vyr. dėst. A. A. Sodomora. Autorius, prityręs antikinės lyrikos vertėjas į ukrainiečių kalbą, pasidalijo savo patyrimu su konferencijos dalyviais: jis kalbėjo apie „Originalo kolorito perteikimą, verčiant lesbiečių lyriką“.

VVU filolog. m. kand. J. Tijūnėlytės pranešimas buvo skirtas kai kuriems lietuvių lotyniškosios literatūros klausimams.

Lietuvių lotyniškosios literatūros klausimai buvo liečiami ir VVU dėst. J. Mažiulienės pranešime: „Humanistinės idėjos A. Sreterio poemoje „Apie Lietuvos upę Nemuną“. Autorė įrodė, kad poemoje atsispindi kai kurios Renesanso epochos idėjos, ypač požiūris į gamtą.

Gyvą diskusiją sukėlė Leningrado universiteto doc. N. D. Čislenkos pranešimas apie „Naujosios lotynų literatūros panaudojimą universitetų mokomajame darbe“. Autorė papasakojo, kaip ji, dėstydamą lotynų kalbą atskiroms studentų grupėms, panaudoja naujosios lotynų literatūros tekstus.

Baigiamajame plenariniame posėdyje „Apie reikalą gerinti filologinį paruošimą vidurinėse mokyklose“ kalbėjo Leningrado universiteto doc.

J. M. Borovskis. Pranešėjas įtikinamai parodė, kad vidurinėse mokyklose būtina gerinti filologinį mokinių lavinimą, kad tam tikslui galėtų pasitarnauti ir lotynų kalba, įjungta į vidurinės mokyklos mokomųjų dalykų lentelę.

Įdomių pastebėjimų pareiškė doc. H. Zabulis, kalbėdamas „Katulo pasaulėžiūros klausimu“. Pranešėjas atkreipė akis į Cicerono, Lukrecijaus, Salustijaus ir Katulo tam tikrus bendrus bruožus: jie — „homines novi“, jie buvo nepatenkinti savo meto tikrove.

Užsienio literatūros sekcijoje buvo perskaityti keturi pranešimai.

G. Bartkus (VVU) savo pranešime „Kai kurie charakterių kūrimo ypatumai Pjero Kornelio tragedijose“ nagrinėjo Kornelio, kaip klasicizmo dramaturgo, charakterių kūrimo principus. Jis pabrėžė, kad Kornelio herojai, būdami tam tikrų filosofinių bei moralinių idėjų įsikūnijimas, keičiasi „šiuoliniu“ būdu, pereidami nuo vienos idėjos prie kitos, paprastai aukštesnės ir kilnesnės. Be to, Kornelis, kurdamas charakterius, stengiasi išreikšti tai, kas kilnu, ir tokiu būdu sukelti pasigėrėjimą. Sie meniniai jo kūrybos principai leidžia naujai pažvelgti į jo tragedijų idėjinio sumanymo vertinimą.

C. Gecienė (VVU) pranešime „Kai kurie Volfgango Borcherto prozos ypatumai“, remdamasi rašytojo apsakymais „Ilga, ilga gatvė“, „Tą ant radienį“ ir kt., detalčiai nagrinėjo kinematografinį ir tapybinį metodus bei jų reikšmę autoriaus vaizduojamos tikrovės suvokimui ir interpretavimui.

Pranešėja iš Rygos universiteto R. Gothardė nagrinėjo Hemingvėjaus prozos ypatumus pranešime „Hemingvėjaus naujas epinis žanras jo ispaniškajame romane“. Ji pabrėžė Hemingvėjaus romano „Kam skamba varpas“ naujus, palyginti su jo ankstesniąja proza, bruožus: epinio ir dramatinio prado sustiprėjimą, kitokį potekstės vaidmenį ir kt.

M. Lebedytės (VVU) pranešimas „Samiso ir lietuvių liaudies daina“ buvo skirtas nagrinėti Samiso eilėraščių lietuvių liaudies dainų motyvais. Pranešėja parodė, kaip Samiso perdirbo lietuvių liaudies dainas, išsaugodamas jose lietuviškąjį koloritą, bet kartu suteikdamas joms savo poetinės individualybės bruožų.

Redaktorė *E. Brazaitė*
Dailininkas *A. Kubilius*
Techn. redaktorė *V. Čečytė*
Korektorės: *J. Meinartaitė, D. Tolvaišienė*

Leidinio Nr. 10409. Tiražas 700 egz.
Pasirašyta spaudai 1969.II.19. LV 07437.
Popierius 70×90^{1/16}=3,875 pop. lapo,
9,07 sp. l.+1 įkl., 9,2 apsk. l. l.

Kaina 59 kp.

Spausdino Valst. „Vaizdo“ sp. Vilniuje,
Strazdelio g. Nr. 1. Užsakymo Nr. 3978